Қостанай облысы әкімдігі білім басқармасының
«Қостанай қызмет көрсету саласының колледжі» КМҚК

КЕЛІСІЛДІ
Қостанай облысы әкімдігі
білім басқармасының
«Қостанай қызмет көрсету саласының
колледжі» КМҚК бастауыш кәсіподақ
ұйымының төрағасы
_____ Е.А Бимаганбетов.
2026 ж. «01» 09

БЕКІТЕМІН
Қостанай облысы әкімдігі
білім басқармасының
«Қостанай қызмет көрсету саласының
колледжі» КМҚК
директоры
_____ Д.Б. Жанарстанова
2026 ж. «__» 09

КОЛЛЕДЖДІҢ ПЕДАГОГ-ПСИХОЛОГІНЕ АРНАЛҒАН ЕҢБЕКТІ ҚОРҒАУ ЖӘНЕ ҚАУІПСІЗДІК ТЕХНИКАСЫ БОЙЫНША НҰСҚАУЛЫҚ

1. Қауіпсіздіктің жалпы талаптары

1.1. Осы нұсқаулық колледждің педагог-психологі үшін қауіпсіз еңбек жағдайларын қамтамасыз етуге арналған.
1.2. Педагог-психолог еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы, еңбек тәртібі ережелері мен өрт қауіпсіздігі талаптарын сақтауға міндетті.
1.3. Жұмыс орны денсаулыққа төнетін қауіптерді барынша азайтатындай етіп ұйымдастырылуы тиіс (жұмыс үстелін дұрыс ұйымдастыру, ыңғайлы жиһаз, жақсы жарықтандыру және желдету).
1.4. Студенттермен және ересектермен жұмыс істеген кезде психологиялық және эмоционалдық жүктемелерді ескеру, қарым-қатынас ережелері мен жанжалдарды деэскалациялау қағидаларын сақтау қажет.
1.5. Апатты жағдайлар туындаған немесе денсаулық жағдайы нашарлаған кезде колледж әкімшілігіне дереу хабарлап, медициналық көмекке жүгіну қажет.

2. Жұмыс басталғанға дейінгі қауіпсіздік талаптары

2.1. Кабинеттің тазалығын, бөтен немесе қауіпті заттардың жоқтығын қарап шығу.
2.2. Жарықтандырудың, желдетудің, ауаны баптау жүйелерінің ақаусыздығын тексеру.
2.3. Қажетті материалдардың (қағаз, кеңсе тауарлары, әдістемелік құралдар) және оргтехниканың (компьютер, принтер, проектор) ақаусыз екеніне көз жеткізу.
2.4. Есіктердегі құлыптардың және қажет болған жағдайда шұғыл шығу мүмкіндігінің ақаусыздығын тексеру.
2.5. Үй-жайда, әсіресе студенттермен жеке жұмыс жүргізілетін болса, бөгде адамдардың жоқтығына көз жеткізу.
2.6. Күнделікті кездесулер, консультациялар, тренингтер кестесімен танысу.
2.7. Әдістемелік материалдар мен психологиялық тесттерді дайындау, олардың студенттің жасына және ерекшеліктеріне сәйкес келетініне көз жеткізу.
2.8. Егер жұмыста мультимедиялық технологияларды пайдалану жоспарланса, олардың ақаусыздығын алдын ала тексеру.

2.9. Егер ондайлар болса, студенттер арасындағы ықтимал дағдарыстық жағдайлар туралы ақпаратты нақтылау (мысалы, жанжалды жағдайлар, шағымдар, консультацияға сұраныстар).
2.10. Жұмыс басталғанға дейін өз физикалық және эмоционалдық жағдайын бағалау, шамадан тыс жүктеме мен шаршауға жол бермеу.
2.11. Қажет болған жағдайда, әсіресе күрделі консультациялар алдында тыныс алу немесе босаңсыту гимнастикасын жасау.

3. Жұмыс уақытындағы қауіпсіздік талаптары

3.1. Жиһаздың жайлы әрі қауіпсіз орналасуын қамтамасыз ету, жарақат тудыруы мүмкін өткір бұрыштар мен заттардан аулақ болу.
3.2. Жұмыс орнында тәртіпті сақтау: артық заттарды жинау, шашылыңқылыққа жол бермеу.
3.3. Кабинетті жүйелі түрде желдету, ауаның ылғалдылығы мен температура деңгейін қадағалау.
3.4. Әсіресе құжаттармен және компьютермен жұмыс істеген кезде жеткілікті жарықтандыруды қамтамасыз ету.
3.5. Жұмыс қызметін қысқа үзілістермен алмастырып отыру (көзге 5-10 минут, арқаға әрбір 45-60 минут сайын).
3.6. Компьютерде ұзақ жұмыс істеген кезде көзге арналған гимнастика және арқаға арналған дене шынықтыру жаттығуларын жасау.
3.7. Қажет болған жағдайда ортопедиялық жиһазды немесе қол мен аяққа арналған арнайы тіреуіштерді пайдалану.
3.8. Жұмыс күні бойы тамақтану режимі мен ішу балансын қадағалау.
3.9. Кабинеттегі шу деңгейін бақылау, шамадан тыс акустикалық кернеуге жол бермеу.
3.10. Стресс деңгейін бақылау, эмоционалдық күйіп қалуға жол бермеу, өзін-өзі реттеу әдістерін қолдану.
3.11. Студенттермен, ата-аналармен және әріптестермен жанжалдарға қатыспау, кәсіби қашықтықты сақтау.
3.12. Агрессивті немесе эмоционалды тұрақсыз студенттермен жұмыс істеген кезде сақтық таныту, қажет болған жағдайда куәгерлерді (әріптестерді, әкімшілікті) шақыру.
3.13. Егер бұл екіұшты түсіндірілуі мүмкін болса, үшінші тұлғалардың қатысуынсыз студенттермен жеке байланысқа жол бермеу.
3.14. Студенттер немесе ата-аналар тарапынан қатер төнген жағдайда колледж әкімшілігіне дереу хабарлау.
3.15. Сеанстар кезінде студенттердің эмоционалдық жағдайын қадағалау, олардың шамадан тыс жүктелуіне жол бермеу. Студентте жедел стресс, мазасыздық немесе агрессия белгілері байқалған жағдайда топ басшыларына немесе колледж әкімшілігіне дереу хабарлау.
3.16. Студенттердің деректерінің құпиялылығын сақтау, құжаттаманы жабық шкафтарда сақтау.
3.17. Компьютермен жұмыс істеген кезде экранға дейінгі қашықтықты сақтау (кемінде 50 см) және қажет болған жағдайда қорғаныс көзілдірігін пайдалану.

4. Апатты жағдайлардағы қауіпсіздік талаптары

4.1. Өрт шыққан жағдайда колледж әкімшілігіне және өрт сөндіру қызметіне дереу хабарлау. Егер от шағын болса, өміріңізге қауіп төндірмей, өрт сөндіргіштің көмегімен оны сөндіруге тырысу.

4.2. Қатты түтін шыққан кезде оттың таралуын болдырмау үшін артынан есікті жауып, үй-жайдан шығу. Эвакуациялау жоспарын сақтай отырып, студенттер мен әріптестердің эвакуациясын ұйымдастыру.

4.3. Террористік акт қатері төнгенде немесе күдікті зат анықталған кезде колледж әкімшілігіне және құқық қорғау органдарына дереу хабарлау. Күдікті заттарға қол тигізбеу, қозғалтпау және ашпау. Студенттер мен қызметкерлердің қауіпсіз қашықтыққа эвакуациялануын ұйымдастыру.

4.4. Студенттің, ата-ананың немесе бөтен адамның тарапынан шабуыл жасалған немесе агрессивті мінез-құлық байқалған кезде ашық текетіреске түспеу, сабыр сақтау. Деэскалациялық әдістердің көмегімен жағдайды реттеуге тырысу (сабырлы дауыс, сенімді дене қалпы, диалог ұсыну).

4.5. Жеке денсаулық жағдайы кенеттен нашарлаған кезде (бас айналу, жүрек айну, естен тану) жұмысты тоқтату, медпунктке жүгіну немесе дәрігер шақыру. 4.6. Қысқа тұйықталу, сымдардың ұшқындауы анықталған кезде электр қоректендіруді дереу ажырату және әкімшілікке хабарлау.

4.7. Су аққан немесе құбырлар жарылған кезде үй-жайдан шығу, коммуналдық шаруашылыққа жауапты тұлғаны шақыру.

4.8. Газдың ағуына күдік туындаған кезде терезелерді дереу ашу, электр приборларын қоспау және газ қызметін шақыру.

5. Жұмыс аяқталғаннан кейінгі қауіпсіздік талаптары

5.1. Жұмыс аймағын ретке келтіру, бөтен заттарды алып тастау, қағаздар мен кеңсе тауарларын реттеу.

5.2. Студенттер мен ата-аналар туралы құпия ақпаратты қамтитын құжаттарды жауып, қорғалған шкафтарға жинау.

5.3. Компьютерді, проекторды, принтерді және басқа да техникалық құрылғыларды өшіру.

5.4. Тәулік бойы қоректендіруді қажет етпейтін электр приборларын желіден ажырату.

5.5. Кабинетті ықтимал қауіптердің бар-жоғына қарап шығу (жабылмаған терезелер, қосулы тұрған электр приборлары, төгілген сұйықтық және т.б.).

5.6. Барлық жарық көздерінің сөндірілгеніне көз жеткізу.

5.7. Келесі күнге арналған кестені тексеру, болашақ консультацияларға арналған материалдарды дайындау.

5.8. Жұмыс күнінен кейін өз эмоционалдық және физикалық жағдайын бағалау, қажет болған жағдайда релаксация жаттығуларын жасау.

5.9. Егер жұмыс қарқынды болса, су ішу, шығар алдында қысқаша серуен жасау. 5.10. Колледжден қауіпсіз уақытта шығатыныңызға көз жеткізу және қажет болса, әріптестерге немесе әкімшілікке кетуіңіз туралы хабарлау.

5.11. Қажет болған жағдайда әкімшілікке жұмыс күні ішінде болған оқиғалар немесе инциденттер туралы ақпарат беру.

6. Жауапкершілік

6.1. Педагог-психолог осы нұсқаулық талаптарын бұзғаны үшін ҚР заңнамасына сәйкес жауапкершілік көтереді.

6.2. Еңбекті қорғау жөніндегі міндеттерді орындамағаны немесе тиісінше орындамағаны үшін педагог-психолог салдарының ауырлығына байланысты тәртіптік, әкімшілік немесе қылмыстық жауапкершілікке тартылуы мүмкін.

6.3. Педагог-психолог жабдықтың жұмысына және колледж қызметіне қатысты ақпараттың құпиялылығын сақтауға және оны үшінші тұлғаларға жария етпеуге міндетті.